

SERBIAN LITERATURE FROM BAROQUE TO CLASSICISM

Third semester, compulsory subject, 2 classes of lectures and 2 classes of exercises, 4 Ects.

Professor: Duško Pevulja, PhD.

Exercises: Danijela Jelić, TA.

REQUIRED TEXT

Literary and theoretical

Immanuel Kant: "Odgovor na pitanje: Šta je prosvećenost", in: Nada Savković: *Od Račana do Sterije* (hrestomatija), Novi Sad, 2009; Mišel Fuko: "Šta je prosvetiteljstvo?", *Treći program*, Belgrade, 1995; Rene Velek: "Pojam baroka u književnom znanstvu", in: *Kritički pojmovi*, Belgrade, 1966; Žorž Pule: "Osamnaesti vek", in: *Metamorfoze kruga*, Novi Sad, 1993; odrednice: "Barok" i "Prosvetiteljstvo", in *Rečnik književnih termina*, Banjaluka, 2003;

Literary and historical

Jovan Skerlić: *Srpska književnost u 18. veku* (any issue); Milorad Pavić: *Istorija srpske književnosti baroknog doba*, Belgrade, 1970; Jovan Deretić: *Istorija srpske književnosti* (one of the issues after 2002); Tihomir Ostojić: "Jovana Skerlića Srpska književnost u 18. veku"

"Zbornik Matice srpske za književnost i jezik", Novi Sad, 1965; Jovan Skerlić: "Podela nove srpske književnosti", *Pisci i knjige 1*, Belgrade 1963; Zoran Konstantinović: "Prelaz srpske duhovnosti u evropski kontekst", in: *Intertekstualna komparatistika*, Belgrade, 2002; "Istorijske i političke osnove prvoga srpskog nacionalnog programa", in: *Pisci srpske istorije*, Belgrade, 2009; Nikola Grdinić: "Srpska kultura u 18. veku", in: *Antologija starijeg srpskog pesništva*, Novi Sad, 2005; Jovan Pejčić: "Testament bez pečata: Mit o prekidu u razvitku srpske književnosti", in: *Počeci i vrhovi*, Beograd, 2010; Radovan Samardžić: "Vek prosvećenosti i srpski preobražaj", in: *Pisci srpske istorije*, Belgrade, 2000; Vaso Milinčević: *Srpska drama do Nušića*, Belgrade, 1985; Borivoje Marinković: *Zaboravljeni bratstvenici po Peru*, Belgrade, 2008; Pavle Ivić i Aleksandar Mladenović: "O jeziku kod Srba u razdoblju od 1699. do 1804.", in: *Istorija srpskog naroda 4/2*, Belgrade, 1986; Pavle Ivić: "Sudbina našeg jezika kao oruđa kulture: od početka do Vukovih vremena", in: *Srpski narod i njegov jezik*, Belgrade, 1971; Aleksandar Milanović: *Kratka istorija srpskog književnog jezika*, Belgrade, 2010;

Hrestomatia, anthologies, lexicons

Mladen Leskovac: *Antologija starije srpske poezije*, Belgrade, 1972; Petar Milosavljević: *Antologija srpske poezije: srednje doba*, Belgrade, 2004; Nikola Grdinić: *Antologija starijeg srpskog pesništva*, Novi Sad, 2005; *Od baroka do klasicizma*, edited by Milorad Pavić, Belgrade, 1966; *Srpska književnost 18. i 19. veka: barok, prosvećenost, klasicizam* (hrestomatija), priredili Milo Lompar i Zorica Nestorović, Belgrade, 2009; *Od Račana do Sterije* (hrestomatija), edited by Nada Savković, Novi Sad, 2008; Mirjana Stefanović: *Leksikon srpskog prosvjetiteljstva*, Belgrade, 2009;

AUTHORS

Gavril Stefanović Venclović

WORKS

Rhetorical and narrative prose: *O crkvama i sokačkim kućama, Ženama, O knjigama i nauci, O sebičnosti, O ženama i devojkama, O učiteljima, Pohvala knjizi, O prijateljstvu, Zlatna sredina, O lakrdijama, maskarama i vašarištima, O crkvi i krčmi, Bludnicima, Beseda na dan Blagovesti.*

Required text: Milorad Pavić, foreword in a book *Crni bivo u srcu Gavrila Stefanovića Venclovića*, Belgrade 1996; Jovan Deretić: "Mistifikacije oko Venclovića i stare poezije", in: *Književna istorija*, broj 16, Belgrade, 1972; Bojan Pamučar: "Azbučnik pojmove o književnom radu Gavrila Stefanovića Venclovića";

Further required text: Radovan Samardžić: Bojan Pamučar: "Azbučnik pojmove o književnom radu Gavrila Stefanovića Venclovića"; Čelica Milovanović: "O izvorima i književnom postupku Gavrila Stefanovića Venclovića", *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik*, Novi Sad, 1/1981;

Zaharija Orfelin

WORKS

Poetry: *Trenodia, Plač Serbiji, Melodija k proleću*;

Historiographic prose: *Život i dela Petra Velikog*;

Individual texts: foreword in *Slavenoserbskom magazinu*;

Required text: Bernard Džonson: "Neki vidovi pesništva Zaharija Orfelina", in: *Od baroka do klasicizma*, Belgrade, 1966; Nenad Nikolić: "Orfelin: nedovršena modernost", "Programi prosvećenosti Zaharije Orfelina i Dositeja Obradovića" in: *Meandri prosvećenosti*, Belgrade, 2010; Jovan Deretić: *Slaveno-serbski magazin*", in: *Ogledi o srpskoj književnosti*, Belgrade, 2007; Tihomir Ostojić: "Petar Veliki", in: *Od baroka do klasicizma*, Belgrade, 1966; Milorad Pavić: "Uz Orfelinovu knjigu o Petru Velikom", in: Zaharija Orfelin: *Petar Veliki*, Belgrade, 1962; Borivoj Čalić: "U sazvežđu Orfelina", in: *Zaharija Orfelin*, edition Deset vekova srpske književnosti, book 13, Novi Sad, 2011;

Further required text: Laza Čurčić: *Knjiga o Zahariji Orfelinu*, Zagreb, 2002; Zoran Konstantinović: "Literarno svedočanstvo duha našeg baroka: Orfelinova istorija o životu Petra Velikog, in: *Literarno delo i nacionalni mentalitet*, Belgrade, 2006;

Jovan Rajić

WORKS

Poetry: *Kant o vospominaniji smerti, Serblija ishodjašči v Kesariju pojet pjesn siju*;

Poem: *Boj zmaja sa orlovi*;

Historiography: *Istorija raznih slovenskih naroda* (parts);

Required text: Mirjana D. Stefanović: "Prvi ep u srpskoj književnosti kao parodija junačkog epa", in: Jovan Rajić: *Boj zmaja sa orlovi*, Beograd, 2008; Vlastimir Erčić, predgovor knjizi *Počeci srpske drame*, Belgrade, 1987; Sima Ćirković: "Jovan Rajić i počeci moderne

istoriografije kod Srba", in: Jovan Rajić: *Istorija slovenskih naroda* (abridged edition), Belgrade, 2003;

Further required text: collection of works: *Jovan Rajić-život i delo*, Belgrade, 1997; *Jovan Rajić-istoričar, pesnik i crkveni velikodostojnik*, Novi Sad, 2002; Dragana Grbić: *Alegorije učenog pustinoljubitelja*, Belgrade, 2010; Vladimir Vukašinović: *Srpska barokna teologija*, Trebinje, 2010;

Dositej Obradović

WORKS

Pismo Haralampiju

Život i priključenija

Fables: Predislovije o basnah, Žaba i junac, Lav, kurjak i lisica, Kurjak i janje, Žaba i junac, Finiks golubovi, Dete i zmija, Lastavica i slavuj;

Sovjeti zdravago razuma: Ne kaj se, dobro čineći, Pravo reci, pa gledaj te uteci;

Sobranije raznih naravoučitelnih vešće: O nekim različnim veštma, i prvo o vкусu;

Mezimac: *Jest li polezno u prostom dialekту na štampu što izdati*;

Poetry: *Pjesna na insurekciju Serbjanov*;

Required text: Jovan Skerlić: "Dositej Obradović", in: *Srpska književnost u 18. veku*, Belgrade, 1964; Jovan Deretić: *Poetika prosvećivanja*, Belgrade, 1989; Predrag Lazarević: "Tragovi romanesknih struktura 17. i 18. veka in Dositej's autobiography *Život i priključenija*", in: *Naučni sastanak slavista u Vukove dane*, 19/2, Belgrade, 1989; Milo Lompar: "Duh prosvećenosti u srpskoj autobiografiji", in: *Život*

I delo Dositeja Obradovića, Belgrade, 2000; Dušan Ivanić: "Dositej Obradović i geneza srpske proze", in: *Delo Dositeja Obradovića*, Belgrade, 2008; Dušan Ivanić: "Najava vaskrsa srpske kulture", in: Dositej Obradović: *Pismo Haralampiju*, Belgrade, 2011; Goran Maksimović: "Dositej Obradović kao pjesnik ustanka i srpsko rodoljubivo pjesništvo u 19. vijeku", in: *Iskustvo i doživljaj*, Belgrade, 2007;

Further required text: collection of works: *Život i delo Dositeja Obradovića*, Belgrade, 2000; *Delo Dositeja Obradovića*, Belgrade, 2008; Tihomir Ostojić: "Manastirske godine Dositeja Obradovića", in: *Krajina*, broj 25, Banjaluka, 2007; Mitropolit Amfilohije Radović: *Svetosavsko prosvetno predanje i prosvećenost Dositeja Obradovića*, Vrnjačka Banja, 1994; Nenad Krstić: "Dositejevi prevodi iz francuske književnosti", in: *Encyclopedie Dositeana*, sveska 1, Novi Sad, 2006; Zoran Konstantinović: "Nova kulturna orijentacija u dijalozima Dositeja Obradovića: Poseban značaj Basni", in: *Intertekstualna komparatistika*, Belgrade, 2002; Nikola Grdinić: "Otkrivanje Dositeja", in Dositej Obradović: *Dela*, Belgrade, 2005; Mirjana D. Stefanović: "Venecijanski ples Dositejeve reči", in: *Dositej Obradović*, edition Deset vekova srpske književnosti, book 15, Novi Sad, 2011;

Simeon Piščević

WORKS

Memoir prose: Simeon Piščević: *Život general-majora i kavaljera Simeona, sina Stefana Piščevića*, Novi Sad, 1998;

Required text: Milorad Pavić: "Simeon Piščević", in: *Od baroka do klasicizma*, Beograd, 1966; Boško Petrović: "Simeon Piščević i njegovi memoari", in: Simeon Piščević: *Život general-majora i kavaljera Simeona, sina Stefana Piščevića*, Novi Sad, 1998;

EXAM QUESTIONS

1. The great migration; importance for culture and literature; cultural, social and religious conditions of Serbian people in South Hungary in 18 century;
2. Serbian literature of 18 century and its literary and historical status within the overall Serbian literature;
3. Poetic features of old and new literature; elements of both poetics in the literature of the first decades after the Great migration;
4. Findings of literary and historical research of Serbian literature of 18 century; types and criteria of systematization/segmentation;
5. Languages in Serbian literature of 18 century;
6. Baroque of historiographic prose in Serbian literature of 18 century; main representatives and most important features;
7. Poetry in Serbian literature of 18 century; beginnings, main features and representatives;
8. Genres in Serbian literature of 18 century;

9. Baroque in Serbian literature: timeframe, poetic features, genres and authors;
10. Enlightenment in Serbian literature and culture;
11. Gavril Stefanović Venclović: corpus (translations, adaptations, original pages), baroque features, language, speeches;
12. Zaharije Orfelin: corpus, poetry, historiographical prose, Enlightenment ideas (foreword in *Magazin*);
13. Jovan Rajić: corpus, poetry, *Boj zmaja sa orlovi*, vidovi alegorizacije;
14. Dositej's Enlightenment programme: *Pismo Haralampiju*;
15. *Život i priključenja* by Dositej Obradović;
16. *Fables* by Dositej Obradović;
17. *Sovjeti zdravago razuma*, *Sobranije raznih naravoučitelnih vešćej*, *Mezimac* by Dositej Obradović (based on parts defined by the course programme);
18. General overview of Dositej Obradović: corpus, language, Philological overview, style;
19. Dositej's period/movement; followers and successors;
20. *Memoari* by Simeon Piščević;
21. *Predgovor Slavenoserbskom magazinu* by Zaharije Orfelin and *Pismo Haralampiju* Dositeja Obradovića: parallels and complementary elements of two Enlightenment programmes of Serbian literature of 18 century;
22. Development of drama in new Serbian literature until Jovan Sterija Popović.